

РЕШЕНИЕ

№ 7275

гр. София, 24.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 75 състав,
в публично заседание на 02.11.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Геновева Йончева

при участието на секретаря Наталия Дринова, като разгледа дело номер **6360** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/, вр. § 4б, ал. 1 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража /ЗИНЗС/.

Образувано е по жалба на И.-Д. С. Р., изтърпяващ наказание „лишаване от свобода“ в Затвора – С., срещу Заповед № 255 от 30.05.2023 г. на началника на затвора за отмяна на Заповед № 126 и Заповед № 127 от 24.02.2023 г., с които е възложено на лишения от свобода да работи като хигиенист „стара болница“ и отговорник вещи склад.

Жалбоподателят излага съображения, че актът е незаконосъобразен поради нарушение на материалния закон и административнопроизводствените правила. Сочи за нарушени разпоредбите на чл. 26 и чл. 34, ал. 1 и ал. 3 АПК, с което е ограничено правото му да участва в административното производство. Твърди и нарушение на изискването за изслушване съгласно 193, ал. 1 КТ. Липсвало посочване на правните основания, въз основа на които се издава акта. По тези, поддържани и в с.з. заседание от адв. И. доводи, се претендира отмяна на оспорената заповед и присъждане на разноски съгласно списък по чл. 80 ГПК.

Ответникът – началникът на Затвора – С., в писмен отговор от юрк. М. оспорва жалбата. Претендира разноски във вид на юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена за възможността за встъпване в настоящото производство, не изпраща представител и не взема становище по жалбата.

Административен съд - София-град, III отделение, 75-ти състав, като обсъди събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съобрази

доводите на страните и извърши цялостна проверка на оспорения акт и във връзка с правомощията си по чл. 168 АПК, приема за установено следното:

Жалбоподателят И. – Д. С. Р. изтъпява наказание лишаване от свобода в Затвора - С.. Със Заповед № 126/24.02.2023 г. на началника на затвора – С. (л.10), на основание чл. 77, ал. 1 и чл. 172 ЗИНЗС, вр. чл. 163, ал. 1, чл. 164, чл. 165 и чл. 166 ППЗИНЗС, във връзка с протокол от разпределение № 16/24.02.2023 г. и подадена молба от лишения от свобода, на И. – Д. С. Р. е възложено да работи като „хигиенист“ – администрация „стара болница“ с работно време от понеделник до петък, на 4-часов работен ден. Определен е изпитателен срок от 3 месеца.

Със Заповед № 127 от същата дата 24.02.2023 г. (л.11) на И. – Д. С. Р. е възложена работа като „отговорник вещеви склад“, с работно време от понеделник до петък, на 4-часов работен ден, като отново е определен изпитателен срок от 3 месеца.

Със Заповед № 140/11.04.2023 г. на началника на Затвора – С. (л.53), на основание чл. 98, ал. 1, т. 1 ЗИНЗС И. – Д. С. Р. е награден с „писмена похвала“ за подчертана дисциплинираност, отговорно отношение към трудовите задачи, активно участие в социално-възпитателните дейности.

На 26.05.2023 г. в 17.25 часа, при прибиране от престой на открито, на жалбоподателя е извършен личен обиск. Служителят от затворническата администрация – мл. инсп. С. С., разпоредил на И. – Д. С. Р. да обърне десния джоб на дънките си, при което от там изпаднало на земята синьо полиетиленово топче с приблизителни размери 1x1 см., съдържащо прахообразно вещество. Незабавно било докладвано на Д. и по негово разпореждане бил обособен временен пост до пристигане на ДОГ-02 РУ-СДВР. В присъствието на поемни лица бил извършен оглед на местопроизшествие в условията на неотложност, при който топчето било иззето и по случая било образувано досъдебно производство № 226 ЗМК-885/23 по описа на 02 РУ-СДВР, пр.пр. № 25522/23 г. по описа на СРП.

Във връзка с горното от мл. инсп. С. С. е изготвена Докладна записка рег. № 7773/29.05.2023 г. (л.14), в която били описани констатираните по-горе обстоятелства.

В хода на досъдебното производство е изготвена физикохимична експертна справка № 1671-Х/2023/30.05.2023 г. от О.- СДВР (л.17), която установилса, че прахообразното вещество представлява хероин с нетно тегло 0.03 грама.

С Постановление от 15.06.2023 г. на СРП на основание чл. 243, ал. 1, т. 1, вр. чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК, вр. чл. 9, ал. 2 НК и чл. 199 НПК досъдебно производство № 226 ЗМК-885/23 по описа на 02 РУ-СДВР, пр.пр. № 25522/23 г. по описа на СРП е прекратено, тъй като престъплението представлявало маловажен случай, с оглед количеството наркотично вещество и неговата стойност, поради което било неоправдано воденето на наказателно производство.

На 30.05.2023 г. на основание чл. 172, ал. 2 ЗИНЗС началникът на Затвора – С. е издал процесната Заповед № 255/30.05.2023 г., с която е отменил Заповеди №№ 126/24.02.2023 г. и 127/24.02.2023 г., мотивирайки се, че намереното полиетиленово топче, съдържащо прахообразно вещество е в противоречие с изискванията за сигурност.

Препис от заповедта е връчена на лишения от свобода на 06.06.2023 г.

На 23.06.2023 г. е изготвена Докладна записка рег. № 9309г. от ИСДВР на 9-та група при Затвора – С. (л.21), в която е посочено, че лишеният от свобода е нарушил разпоредбите на чл. 96, т. 3 и чл. 97, т. 1 ЗИНЗС, което по смисъла на чл. 100, ал. 1 и ал. 2, т. 1, т. 5 и т. 8 ЗИНЗС представлява дисциплинарно нарушение. В тази връзка е

предложено жалбоподателят И. – Д. С. Р. да бъде наказан на основание чл. 101, т. 5 ЗИНЗС с наказание „лишаване от хранителна пратка за срок от 3 месеца“.

Със Заповед № 267/03.07.2023 г. (л. 52) на основание чл. 89, ал. 2 ППЗИНЗС началникът на Затвора – С. е наложил на И. – Д. С. Р. наказание „лишаване от хранителна пратка за срок от 3 месеца“.

Заповедта е връчена на лишения от свобода на 04.07.2023 г.

При така установеното от фактическа страна Административен съд-София-град, 75-ти състав, обуславя следните правни изводи:

Жалбата срещу Заповед № 255 от 30.05.2023 г. е подадена от активнoleгитимирано лице, срещу подлежащ на съдебно обжалване административен акт съгласно § 4б, ал. 1 от ДР на ЗИНЗС, в срока и при условията на чл. 140, ал. 1 АПК, поради което се явява процесуално допустима.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Между страните не е налице спор относно компетентността на издателя на акта и тя следва от разпоредбата на чл. 166, ал. 2 ППЗИНЗС.

Спазена е предвидената в същата норма писмена форма. Заповедта отговоря на изискванията за съдържание съгласно чл. 59, ал. 2 АПК, който извод съдът прави с оглед посоченото в Тълкувателно решение № 16 от 31.03.1975 Г., ОСГК на ВС, че мотивите към административния акт или към резолюцията за отказ за издаване на административен акт могат да бъдат изложени и отделно от самия акт. В конкретния случай оспорената заповед изрично препраща към констатациите от изготвената Докладна записка № 7773/29.05.2023 г., в която са описани обстоятелствата, мотивирали упражнената от органа компетентност. Същите се свеждат до установеното в държане от жалбоподателя полиетиленово топче, съдържащо прахообразно вещество.

Като правно основание за издаване на заповедта е посочена разпоредбата на чл. 172, ал. 2 ЗИНЗС. Нормата посочва, че работата, която трябва да изпълняват лишените от свобода, се определя от администрацията, съобразно съществуващите възможности, като се вземат предвид възрастта, полът, здравословното им състояние и работоспособността им, изискванията на сигурността, професионалната квалификация и личните им предпочитания. Правилото е в унисон с нормативно предвиденото в чл. 77, ал. 1 ЗИНЗС право на лишените от свобода да полагат труд. Това право е доразвито в разпоредбите на чл. 172, ал. 1 ЗИНЗС и чл. 163 ППЗИНЗС., които предвиждат, че участието на лишените от свобода в трудовата дейност има за цел тяхното превъзпитание и ресоциализация. Същевременно правото на труд не е безусловно, а зависи от обстоятелства и предпоставки, които са от обективен и субективен характер. Обективни са съществуващите възможности за работа, вкл. вида и тежестта на трудовата дейност, откритите работни места и условията на труд. Субективни са останалите критерии по чл. 172, ал. 2 ЗИНЗС, както и преценката на администрацията чрез комисията по чл. 165 вр. чл. 35 ППЗИНЗС.

В конкретния случай няма спор, че на жалбоподателя е възложено да работи като „хигиенист“ – администрация „стара болница“ и „отговорник вещи склад“, т.е. налице е съществуваща възможност за възлагане на работа съгласно условието по чл. 172, ал. 2 ЗИНЗС. Спорно е наличието на субективните критерии, основани на констатираното от ответника дисциплинарното нарушение, квалифицирано по чл. 9б, т. 3 и чл. 97, т. 1, вр. чл. 100, ал. 1 и ал. 2, т. 1, т. 5 и т. 8 ЗИНЗС. То обаче не попада в приложното поле на чл. 170, ал. 2 ППЗИНЗС – същото нито съставлява негативно

отношение към трудовата дейност, нито отказ от работа, нито пък макар да е нарушение на дисциплината в затвора, съставлява тежко нарушение на трудовата дисциплина. В административната преписка липсват данни жалбоподателят да се е отклонявал от възложената му работа, респ. да не е спазвал и уплътнявал работното си време. Напротив, по делото е представена заповед, с която жалбоподателят е награден с „писмена похвала“ за проявена дисциплинираност, отговорно отношение към трудовите задачи и активно участие в социално-възпитателните дейности.

Основателно е възражението на пълномощника на жалбоподателя, че държането на намереното вещество само по себе не съставлява „тежко нарушение на трудовата дисциплина“ по смисъла на чл. 170, ал. 2 ППЗИНЗС, което да е основание за прекратяване на участието в трудовата дейност. В случая освобождаването от работа се явява допълнително наказание за лишения от свобода, който впоследствие е наказан и със Заповед № 267/03.07.2023 г. Този подход на ответника е в противоречие с разпоредбата на чл. 105, ал. 2 ЗИНЗС. Макар и освобождаването от работа да не е предвидено като дисциплинарно наказание по смисъла на чл. 101, т. 1-8 ЗИНЗС, то по своя резултат и въздействие има същият санкционен характер.

По изложените съображения съдът намира жалбата за основателна – издадената заповед е незаконосъобразна, поради което същата следва да бъде отменена.

Само за пълнота е необходимо да се отговори на изложените в жалбата възражения за допуснати нарушения на КТ. Лишеният от свобода с оглед спецификата на правното му положение, не е страна по трудово правоотношение – такова като правоотношение между равнопоставени субекти не възниква между него и администрацията на Затвора. Действително ЗИНЗС препраща към трудовото законодателство и Кодекса на труда, но само относно условията на труд и продължителността на работния ден на лишените от свобода, както и за имуществената им отговорност за неуредените в специалния закон въпроси (аргумент чл.173, ал. 2 ЗИНЗС, чл. 79, ал. 1 ЗИНЗС и чл.127 ЗИНЗС; чл.168, чл.169 ал.1 и чл.172 ППЗИНЗС). Правата и задълженията на лишения от свобода, полагащ труд са уредени в ЗИНЗС и детайлизирани в ППЗИНЗС и не се определят от някое от основанията за възникване на трудово правоотношение, измежду които и трудов договор. При това положение, след като не възниква същинско трудово правоотношение, не се сключва трудов договор между равнопоставени субекти, не може да се приеме, че правилата, уреждащи трудовите правоотношения следва да се прилагат и при прекратяване на работата на лишените от свобода.

С оглед изхода на спора и на основание чл. 143, ал. 1 АПК на жалбоподателя се дължат разноси по делото. Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ следва да бъде осъдена да заплати на И. – Д. С. Р. сума в общ размер на 1010 лв., от които 10,00 лв. заплатена държавна такса и 1000,00 лева платено в брой адвокатско възнаграждение.

Водим от изложеното и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, Административен съд – София-град, III отделение, 75-ти състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Заповед № 255 от 30.05.2023 г. на началника на Затвора – С..

ОСЪЖДА Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ към Министерството на правосъдието да заплати на И.-Д. С. Р. разноси по делото в размер на 1 010.00

/хиляда и десет/ лева.

Решението не подлежи на обжалване на основание § 4б, ал. 1 от Допълнителните разпоредби на Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража.

Препис от решението да се изпрати на страните по делото.

СЪДИЯ: